

saa uhyggelig i sine Følger, som den er, efter de Herrers Mening, og naar de har saadanne Talegaver til at fremstille 4. Oktober-Lovens Overlegenhed, saa forstaar jeg ikke, hvorfor vi absolut her inde paa Rigsdagen skal slaa Bom dør og sige: Der maa kun udstykkes efter Loven af 4. Oktober. Det eneste, jeg ønsker, er, at Folk selv maa bruge deres Forstand. Og vel har det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, som han her har bevist, en glimrende Forstand paa de Dele, men der er dog andre Mennesker, som ogsaa kan have en Mening om dette Spørgsmaal. Jeg har nu den Tilbøjelighed, det Ønske, at de Folk, der skal gaa ind under Loven, selv skal have Ansvar, og med al Respekt for det ærede Medlem tror jeg alligevel, det er lykkeligst, at de selv tager Ansvar i Stedet for, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen bliver Barnepige for dem. Derfor holder jeg stadig fast paa, at der skal være Adgang for dem, som ønsker det, til selv at bære Ansvar. Vi opfordrer ikke til det, vi animerer ikke til det, men vi siger: Hvis I ønsker det og vil tage Ansvar, holder vi Adgangen aaben. Jeg forstaar ikke, at der skal anvendes saa mange Ord paa at fordømme det. Jeg tror ikke, det er heldigt, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i sine Mindretalsbemærkninger skriver, at Husmandsbrug, oprettede efter Reglerne i Lov af 4. Oktober 1919, giver større økonomisk Frihed, mere betryggende Driftsvilkaar og mere solide Ejendomsvilkaar — alt det, vi har hørt saa meget om her i Tinget, og som vi vil høre meget om i Fremtiden; med større og større Veltalenhed vil det blive udmalet for Befolkningen. Jeg kan ikke læse disse Linier, uden at det slaar mig, at det er den daarlige Samvittighed, der taler ud af dem; for det forekommer mig, at det er netop alt det, der mangler: den større økonomiske Frihed, de mere stabile Ejendomsforhold o. s. v. Men jeg siger til det ærede Medlem: Fortæl det endelig, gaa ud i Landet og forklar Befolkningen, at det er lykkelige Forhold, men lad være med at prøve paa at faa et Flertal her inde paa Rigsdagen for at tvinge Folk bort fra den Vej, de har betraadt tidligere. Det er det eneste, jeg ønsker. Og det forekommer mig, at det ærede Medlem skulde have lidt mere Tillid til sine egne Ideer, saa han lod dem staa deres Prøve ude i Livet i Stedet for at søge at bruge Magten herinde fra, Lovgivningsmagten, til at undertrykke alt det andet, som det ærede Medlem ikke kan lide.

Det ærede Medlem bebrejdede mig i stærke Ord, at jeg ikke havde givet Oplysninger; Sagen var alt for lidt oplyst, og jeg

tror, det ærede Medlem sagde, at det var helt letsindigt, at dette Lovforslag blev fremsat uden Oplysninger. Saa føjede han til: Og saa kunde Lovforslaget jo ogsaa have været fremsat meget tidligere, det burde have været fremsat den 4. November, det havde været godt; saa kunde der være skaffet Oplysninger. Det ærede Medlem røber en manglende Opfattelse af, hvorledes man skaffer Oplysninger om, hvad der er naaet ved de to Aars Bevillinger, og hvorledes disse Love har virket. Allerede den 4. November, knap nok 6 Maaneder efter, at Loven var vedtaget, skulde der være fremskaffet Oplysninger ikke blot om, hvor mange Brug, der var oprettet, men ogsaa om, hvorledes de havde virket. Jeg har forsikret i Udvalget, og jeg har gentagende forsikret det her i Tinget, at der, saa snart det er muligt, skal blive fremskaffet Oplysninger — ikke om, hvordan disse Love har virket, det kan man selv sagt ikke gøre, naar der kun er gaaet et Aar af en 2-aarig Laanebevilling, men Oplysninger, som virkelig passer, og i det Omfang, Udvalget har ønsket det, og ogsaa om andre Ting, som kan skaffes oplyst — jeg tror de i den Sommer, vi nu er inde i, vil kunne fremskaffes for det første Aar, som lige er gaaet. Det er min Agt at skaffe disse Oplysninger, og Rigsdagen skal selvfølgelig faa disse Oplysninger. Men jeg maa udtale min Forbavselse over, at man fra visse ærede Medlemmers Side stiller sig, som om man aldrig havde set et Husmandsbrug, som om det var noget helt nyt, der her var paatænkt. Vi har kendt Oprettelse af Husmandsbrug i 20 Aar; og de ulykkelige Følger, som deraf er oprundet for vort Land, har man ogsaa haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med. Og ærede Medlemmer ved, at det at oprette Statshusmandsbrug er noget ganske andet i Sommer, end det var sidste Sommer, og det vil sandsynligvis blive noget ganske andet til næste Sommer; det forandrer sig. Jeg forstaar derfor ærlig talt ikke den hæsbæsende Iver efter at faa Oplysninger netop nu — eller rettere sagt: jeg forstaar den meget godt, jeg misforstaar slet ikke, hvad det hele betyder. Men jeg tror, at det ærede Medlem skulde tage lidt mere roligt paa Sagen, han skal nok faa Oplysninger, naar Oplysninger kan skaffes, men jeg vil ikke være med til at anmode Amtskommissionerne om at skaffe en Række Oplysninger, som de ikke kan give i Øjeblikket. Jeg vil ikke nu, da de staa midt i denne Udstykningsvirksomhed, bebyrde dem med et saadant Arbejde, som slet ikke kan gennemføres, medens Rigsdagen er inde. Det ærede Medlem skal faa Oplysningerne i rette Tid, og